

GÜZELDERE ♦ BALKAN
HUKUK BÜROSU

Telefon : (212) 244 84 94
Faks : (212) 244 85 95
Adres : İnönü Cad. Dilaram Apt.
No: 19/9-11 Taksim 34437 İstanbul
E-Posta : info@guzeldere-law.com
Web : www.guzeldere-law.com

03.11.2020

Sayın İlgili,

İşbu bilgi notu; Kişisel Verileri Koruma Kurumu (“**Kurum**”) tarafından 26.10.2020 tarihinde yayımlanan Kişisel Verilerin Yurt Dışına Aktarımına İlişkin Kamuoyu Duyurusu (“**Duyuru**”) ile ilgili olarak sizleri bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Duyuru, Kurum’a yöneltilen eleştiriler ışığında kişisel verilerin yurt dışına aktarılması özelinde Kurum’un çalışmaları ve bakış açısını ortaya koyarak oluşabilecek yanlış anlaşılmalara önüne geçilmesi amacı ile Kurum tarafından yayımlanmıştır.

Kişisel verilerin yurt dışına aktarımı 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nun (“**Kanun**”) 3. maddesi uyarınca açıkça kişisel verilerin işlenmesi faaliyeti olup buna ilişkin usul ve esaslar 9. maddede düzenlenmiştir.

İlgili kişinin kişisel verilerinin aktarıldığı ülkede de etkin olarak korunabilmesinin sağlanması ilkesi uyarınca Kanun’un 5. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen özel nitelikli kişisel veriler ve 6. maddesinin 2. fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı halinde kişisel verilerin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması halinde; yeterli korumanın bulunmaması durumunda ise Türkiye’deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli korumaya yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurul’un izninin olması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilceği hükme bağlanmıştır.

“Kişisel verilerin işleme şartları

MADDE 5- (1) *Kişisel veriler ilgili kişinin açık rızası olmaksızın işlenemez.*

(2) *Aşağıdaki şartlardan birinin varlığı hâlinde, ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın kişisel verilerinin işlenmesi mümkündür:*

- a) *Kanunlarda açıkça öngörülmesi.*
- b) *Fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması.*
- c) *Bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması.*
- ç) *Veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması.*
- d) *İlgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması.*
- e) *Bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlenmesinin zorunlu olması.*

f) İlgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması.”

“Özel nitelikli kişisel verilerin işlenme şartları

MADDE 6- (1) Kişilerin ırkı, etnik kökeni, siyasi düşüncesi, felsefi inancı, dini, mezhebi veya diğer inançları, kılık ve kıyafeti, dernek, vakıf ya da sendika üyeliği, sağlığı, cinsel hayatı, ceza mahkûmiyeti ve güvenlik tedbirleriyle ilgili verileri ile biyometrik ve genetik verileri özel nitelikli kişisel veridir.

(2) Özel nitelikli kişisel verilerin, ilgilinin açık rızası olmaksızın işlenmesi yasaktır.”

Kanun’un 9. maddesi uyarınca; kişisel verilerin aktarılacağı ülkenin güvenli olup olmadığına Kurum tarafından karar verilecektir. Kişisel Verileri Koruma Kurulu’nun (“Kurul”) 02.05.2019 tarihli ve 2019/125 sayılı kararı ile yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin belirlenmesinde kullanılmak üzere oluşturulmuş form ile **karşılıklılık durumu, ilgili ülkenin kişisel verilerin işlenmesine ilişkin mevzuatı ve uygulaması, bağımsız veri koruma otoritesinin bulunup bulunmadığı, kişisel verilerin korunması ile ilgili uluslararası antlaşmalara taraf olma ile uluslararası kuruluşlara üye olma durumu, Türkiye’nin üye olduğu küresel ve bölgesel örgütlere üye olma durumu ve ilgili ülke ile yürütülen ticaret hacmi** gibi kriterlerin dikkate alınacağı belirlenmiştir. Karşılıklılık ilkesi, gerek Türkiye’de faaliyet gösteren veri sorumlusu ve veri işleyenlerin kişisel verilerin güvenli, maliyetsiz ve hızlı bir biçimde aktarım olanağından aynı şekilde yararlanabilmeleri, ekonomik kazanç sağlayabilmeleri gerekse de Dışişleri Bakanlığı ile Kurum tarafından yürütülecek tüm müzakerelerin karşılıklı yeterlilik kararı verilmiş olmasına bağlanmış olmasından dolayı önem arz etmektedir.

Türkiye Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunması Sözleşmesi’ne (“**108 Sayılı Sözleşme**”) taraftır. **Sözleşmeye taraf olma durumunun yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin belirlenmesinde kriterler arasında yer almasıyla beraber tek başına güvenli ülke tayini için yeterli olmadığı ve veri sorumlularının Kanun’un 9. maddesi uyarınca yazılı bir korumayı taahhütte bulunarak kişisel veri aktarımlarını gerçekleştirmeleri gerektiği**, Kurul’un 22.07.2020 tarih ve 2020/559 sayılı kararında hükmedilmiştir.

Kanun’un 9. maddesinin 2. fıkrası kapsamında yeterli korumanın bulunmadığı ülkelere aktarımın gerçekleştirilebilmesi için aktarımda bulunacak tarafların yeterli bir korumayı taahhüt etmeleri ve Kurul tarafından bu aktarıma izin verilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda Kurum tarafından hem veri sorumlusundan veri sorumlusuna hem de veri sorumlusundan veri işleyene gerçekleştirilecek yurt dışına kişisel veri aktarımlarında kullanılmak üzere iki tür taahhütname hazırlanmıştır.

Buna ek olarak, Kurum tarafından veri sorumlularının organizasyonlarının ve iş süreçlerinin farklılık gösterdiği dikkate alınarak kişisel verilerin yurt dışına aktarılabilmesi için uygun güvencelerin oluşturulması gereğini karşılayacak alternatif bir yöntem olarak Bağlayıcı Şirket Kuralları oluşturulmuştur. Bu kapsamda, çok uluslu grup şirketleri arasında yapılacak aktarımlarda kullanılacak Bağlayıcı Şirket Kurallarına ilişkin başvuru formu ve Bağlayıcı Şirket Kurallarında bulunması gereken temel hususlara ilişkin yardımcı doküman yayımlanarak ilgililerin kullanımına sunulmuştur.

Kanun'un 4. maddesinin 1. fıkrasında *"Kişisel veriler, ancak bu Kanunda ve diğer kanunlarda öngörülen usul ve esaslara uygun olarak işlenebilir."* hükmü yer almakta ve çerçeve niteliğinde hazırlandığı, yurt dışına aktarım dâhil olmak üzere kişisel verilerin işlenmesine ilişkin temel usul ve esasları belirlediği; sektörlere ilişkin farklı düzenlemelerin bulunması halinde bu düzenlemeleri tamamlayıcı bir rol üstleneceğini ifade edilmektedir. Kanun'un 9. maddesinin 6. fıkrasında *"Kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin diğer kanunlarda yer alan hükümler saklıdır."* düzenlemesine yer verilmiştir. Anayasanın 90. maddesinin 5. fıkrasında ise; *"Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalar kanun hükmündedir. (...)"* denilmek suretiyle milletlerarası antlaşmaların usulüne uygun olarak iç hukukumuza dâhil edilmesi halinde kanun hükmünde sayılacağı açıkça düzenlenmiştir dolayısıyla kanunlarda ve usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalarda kişisel verilerin yurt dışına aktarımına ilişkin bir düzenlemenin mevcut olması halinde, bu düzenlemeye göre hareket edileceği açıklığa kavuşturulmuştur.

Duyuru'ya ilişkin hazırlamış olduğumuz bilgi notu burada sona ermektedir. Bilgi notunda bulunan konulara ilişkin herhangi bir soru veya yorumunuz bulunması halinde, lütfen bizimle irtibata geçmekte tereddüt etmeyiniz.

Saygılarımızla,

Güzeldere | Balkan Hukuk Bürosu